

«Μνήμη Ὁαύνης» – 1924-2004 :

Ἡ ὀγδοηκοστὴ ἐπέτειος
τῆς Ἡμερολογιακῆς Καινοτομίας

«Ἡ Ἱεραρχία ὀφείλει νὰ ἐπαναφέρῃ τὸ Πατροπαράδοτον Ἡμερολόγιον ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ»*

ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 1935, ὅποτε τὸ Ἀκαινοτόμητον Πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τὸ ἀκολουθοῦν τὸ Πάτριον Ἐκκλησιαστικὸν Ἡμερολόγιον ἀπέκτησεν Ἐπισκοπικὴν Ἡγεσίαν, τοὺς ἐκ τοῦ νέου ἡμερολογίου προσχωρήσαντας εἰς αὐτὸ Σεβ. Μητροπολίτας Δημητριάδος Γερμανόν, πρώην Φλωρίνης Χρυσόστομον καὶ Ζακύνθου Χρυσόστομον, ἐκυκλοφορήθη 24σέλιδον τευχίδιον ὑπὸ τῶν τριῶν αὐτῶν Ἀρχιερέων λίαν διαφωτιστικόν, ἐνημερωτικὸν καὶ ἀξιόλογον, μὲ τίτλον «**Διασάφισις περὶ τοῦ ζητήματος τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ἡμερολογίου**» (Ἀθῆναι 1935). Ἐκ τοῦ τευχιδίου αὐτοῦ δημοσιεύομεν ἐν τμῆμα (σσ. 19-21), ἔνθα ἀναφέρονται εὐστοχώτατα οἱ λόγοι, οἵτινες ἐπιβάλλουν τὴν ἐπαναφορὰν τοῦ Πατροπαράδοτου Ἡμερολογίου εἰς τὴν Ὁρθόδοξον καθ' ὅλου Ἐκκλησίαν.

* * *

ΘΕΝ συνοψίζοντες τὰ λεχθέντα, ἀναφέρομεν κατωτέρω τοὺς λόγους δι' οὓς φρονοῦμεν, ὅτι ἡ Ἱεραρχία ὀφείλει νὰ ἐπαναφέρῃ τὸ Πατροπαράδοτον Ἡμερολόγιον ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ.

Α) Διότι, τὸ νέον ἡμερολόγιον δὲν εἰσήχθη κανονικῶς εἰς τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον (ὡς καὶ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος), ὑφ' ὅλης τῆς Ἱεραρχίας τοῦ Θρόνου εἰς Σύνοδον συνερχομένης καὶ κατὰ τὰ Ὁρθόδοξα θέσμιμα ἐν Ἀγίῳ Πνεύματι ἀποφαινομένης.

Β) Διότι, τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον παρεπίσθη ὑπὸ τοῦ Μακαριωτάτου Ἀθηνῶν, παραστήσαντος εἰς Αὐτό, ὅτι ἡ προσαρμογὴ τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ἡμερολογίου πρὸς τὸ πολιτικὸν εἶναι ἀπαίτησις τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ· καὶ ὅτι πρὸς ταύτην προσεχώρησεν ἅπανα ἡ Ἱεραρχία τῆς Ἑλλάδος.

Γ) Διότι, ἡ Ἱεραρχία τῆς Ἑλλάδος, ἀποδεχθεῖσα κατὰ πλειοψηφίαν νὰ ἀκολουθήσῃ ἐν τῷ ζητήματι τούτῳ τὴν γνώμην καὶ τὴν ἀπόφασιν τοῦ Πατριαρχείου, ὑπενόει τὴν γνώμην καὶ ἀπόφασιν ταύτην τοῦ Πατριαρχείου κανονικὴν καὶ σύμφωνον πρὸς τὰς γνώμας καὶ τῶν λοιπῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν.

Δ) Διότι, ἡ Ἱεραρχία, κατὰ τὴν ἀπόφασιν ταύτην, ἐτηρήθη σκοπίμως ὑπὸ τοῦ Μακαριωτάτου Προέδρου ἐν ἀγνοίᾳ τῶν ἀντιθέτων ἀπαντήσεων καὶ Συνοδικῶν ἀποφάσεων τῶν ἄλλων Ὁρθοδόξων ἀδελφῶν Ἐκκλησιῶν, καὶ διότι τὴν ἀπόφασιν ταύτην ἔλαβεν ὑπὸ τὸν ὅρον νὰ συμφωνήσῃ πρὸς ταύτην καὶ αἱ ἄλλαι Ἐκκλησίαι, ἐκ τῶν ὧν οὐκ ἄνευ δὲ τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον.

Ε) Διότι, πρὸ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νέου ἡμερολογίου, ἔδει ὁ Μακαριώτατος νὰ συγκαλέσῃ ἐκ νέου τὴν Ἱεραρχίαν, καὶ ἀφοῦ θέσῃ ὑπὸ τὴν κρίσιν Αὐτῆς τὰς σχετικὰς ἀποφάσεις καὶ τῶν ἄλλων Ἐκκλησιῶν, νὰ ζητήσῃ τελειωτικῶς ἐπὶ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νέου ἡμερολογίου τὴν κατηγορηματικὴν καὶ τελεσίδικον γνώμην τῆς Ἱεραρχίας, καὶ ὄχι νὰ θέσῃ Αὐτὴν πρὸ τετελεσμένου γεγονότος.

ς) Διότι, αἱ ἄλλαι Ὁρθόδοξοι Ἐκκλησίαι, οὐ μόνον δὲν ἀπεδέχθησαν τὴν ἡμερολογιακὴν ταύτην καινοτομίαν, ἀλλὰ καὶ διεμαρτυρήθησαν, ὡς ὁ ἀοίδιμος Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας Φώτιος, ἐπιφυλαχθεὶς νὰ καταγγεῖλῃ ταύτην εἰς σύγκλησιν Οἰκουμενικῆς Συνόδου.

Ζ) Διότι, ἡ καινοτομία αὕτη, παρ' ὅλον τὸν διίσχυρισμὸν τῶν καινοτομησάντων, ὅτι τὸ Πασχάλιον διατηρεῖται ἄθικτον, ἐπιφέρουσα σύγχυσιν εἰς τὰ τῆς Θείας λατρείας καὶ τὸν ἐνιαύσιον κύκλον τῶν ἑορτῶν καὶ τῶν νηστειῶν, θίγει καὶ τὸν Πασχάλιον Κανόνα, τὸν ὑπὸ τῆς Ἀγῆς Οἰκουμενικῆς Συνόδου θεσπισθέντα.

Η) Διότι, ἡ καινοτομία αὕτη, ἐπιφέρουσα σύγχυσιν εἰς τὰ τῆς Θείας λατρείας καὶ τὰ ἔργα τῆς Πατρώας εὐσεβείας καὶ νηστείας, προσκρούει εἰς τοὺς Ἐκκλησιαστικοὺς Κανόνας, τοὺς ἀφορῶντας τὴν Τάξιν τῆς Ἐκκλησίας καὶ γενικῶς τὴν Θεῖαν λατρείαν, καθ' οὓς

“ἔδοξε τοίνυν καὶ τοῦτο, ὥστε τὴν κατὰ πᾶσαν τὴν οἰκουμένην τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησίαν, μιᾷ κατακολουθοῦσαν τάξει, τὴν νηστεϊάν ἐπιτελεῖν” (ΝΣΤ΄ Ἱ. Κανόνος τῆς ΣΤ΄ Ἀγ. Οἴκουμ. Συνόδου), καὶ μὴ παρὰ τὰ λεχθέντα ὑπὸ τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, κελεύοντος: *“παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἵνα τὸ αὐτὸ λέγητε πάντες, καὶ μὴ ἦ ἐν ὑμῖν σχίσματα, ἦτε δὲ κατηρτισμένοι ἐν τῷ αὐτῷ νοί̄ καὶ ἐν τῇ αὐτῇ γνώμῃ”* (Α΄ Κορινθ. α΄ 10).

Θ) Διότι, ἡ καινοτομία αὕτη διασπᾷ τὴν ἐνότητα τῆς καθόλου Ὁρθοδοξίας καὶ τῶν ἐπὶ μέρος Ὁρθόδοξων Ἐκκλησιῶν, διὰ τῆς διαιρέσεως τῶν Χριστιανῶν, τοῦθ' ὅπερ διακυβεύει τὸ κῦρος τῆς Ὁρθοδόξου Πίστεως καὶ τὴν τιμὴν καὶ ἰσχὺν τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας.

Ι) Διότι, ἡ καινοτομία αὕτη, συνεπεία τῆς διασπάσεως τῶν Ἐκκλησιῶν καὶ διαιρέσεως τῶν Χριστιανῶν, προσκρούει καὶ πρὸς τὸ Δόγμα τῆς Μιᾶς Ἀγίας Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας, ὡς καὶ πρὸς τὴν Χριστιανικὴν Ἠθικὴν, ἐπ' ἀθετήσει καὶ αὐτῆς τῆς προσευχῆς τοῦ Κυρίου ἡμῶν πρὸς τὸν οὐράνιον αὐτοῦ Πατέρα: *“Πάτερ ἅγιε, τήρησον αὐτοὺς ἐν τῷ ὀνόματί Σου, ᾧ δέδωκάς μοι, ἵνα ὡσιν ἐν καθὼς ἡμεῖς”*; *“ἵνα πάντες ἐν ὡσιν, καθὼς Σύ, Πάτερ, ἐν ἐμοὶ καὶ ἐν Σοί, ἵνα καὶ αὐτοὶ ἐν ἡμῖν ἐν ὡσιν”* (Ἰωάν. ιζ΄ 11, 21).

ΙΑ) Διότι, τὸ νέον ἡμερολόγιον κατεδικάσθη ἐν ταῖς Πανορθόδοξοις Συνόδοις τῶν κατ' Ἀνατολᾶς Ὁρθοδόξων Πατριαρχῶν 1583, 1587 καὶ 1593, συνελθούσαις ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐπὶ Ἱερεμίου τοῦ Β΄ τοῦ Τρανοῦ, ἐν αἷς πλὴν τῶν Ἀρχιερέων τοῦ Θρόνου, παρήσαν καὶ Μελέτιος ὁ Πηγᾶς, Σίλβεστρος Ἀλεξανδρείας καὶ Σωφρόνιος Ἱεροσολύμων.

ΙΒ) Διότι, ἡ μονομερῆς καὶ ἀντικανονικὴ εἰσαγωγή τοῦ νέου ἡμερολογίου ὑπὸ τινων Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, ἀποσχίζει αὐτὰς τοῦ Καθολικοῦ τῆς Ὁρθοδοξίας οἰκοδομήματος, καὶ καθιστᾷ αὐτὰς ἀπέναντι τῶν ἄλλων Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν σχισματικὰς, καθ' ἃ ἀπεφάνθη καὶ ἡ ἐξ ἀρίστων νομομαθῶν καὶ Θεολόγων Καθηγητῶν

τοῦ Πανεπιστημίου Ἐπιτροπή, ἧς μέλος ἐτύγγανε καὶ ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν, ὡς Ἀρχιμανδρίτης τότε καὶ Καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου.

ΙΓ) Διότι, ἡ ἡμερολογιακὴ αὕτη καινοτομία θεωρεῖται ὑπὸ τῶν Ὁρθοδόξων Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας ὡς μία τῶν πολλῶν καινοτομιῶν τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης, “παγκόσμιον σκάνδαλον καὶ αὐθαίρετος τῶν ἐκκλησιαστικῶν παραδόσεων καταπάτησις”. Ὡς τοιαύτην δὲ ἐχαρακτήρισε καὶ ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος εἰς μίαν πραγματείαν του περὶ ἡμερολογίου, δημοσιευθεῖσαν τὸ 1918 ἐν τῷ “Ἐκκλησιαστικῷ Κήρυκι” Ἀθηνῶν, καὶ ἐν ἧ, σχολιάζων ὁ Μακαριώτατος τὴν ἐπιστολὴν τοῦ Ἱερεμίου τοῦ Β΄ πρὸς τὸν Δαπόντε Πρίγκιπα τῆς Ἑνετίας περὶ τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ἡμερολογίου, λέγει τὰ ἑξῆς:

“ Ἡ ἐπιστολὴ αὕτη τοῦ Πατριάρχου χαρακτηρίζει ὡς ἄριστα τὴν θέσιν, ἣν εὐθύς ἀμέσως κατέλαβεν ἡ ὀρθόδοξος Ἐκκλησία ἀπέναντι τῆς Γρηγοριανῆς τροποποιήσεως τοῦ ἡμερολογίου. Θεωρεῖται αὕτη ὑπ’ αὐτῆς (τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας) ὡς μία τῶν πολλῶν καινοτομιῶν τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης, “παγκόσμιον σκάνδαλον”, καὶ αὐθαίρετος τῶν ἐκκλησιαστικῶν παραδόσεων καταπάτησις”.

(βλ. Ἀρχιμανδρίτου Χρυσοστόμου Παπαδοπούλου, «Τὸ Γρηγοριανὸν ἡμερολόγιον ἐν τῇ Ἀνατολῇ», ἐν «Ἐκκλησιαστικὸς Κήρυξ», ἀριθ. 145/31.3.1918, σελ. 135).

* * *

◆ Τί ἔτι λοιπὸν χρειᾶν ἔχομεν ἄλλων μαρτύρων πρὸς ἀπόδειξιν, ὅτι τὸ νέον ἡμερολόγιον εἶναι ἀντορθόδοξον καὶ Παπικόν;»

(*) Περιοδ. «Ὁρθόδοξος Ἐνστασις καὶ Μαρτυρία», ἀριθ. 15 / Ἀπρίλιος-Ἰούνιος 1989, σελ. 27-29.